Libáňské noviny

Čtvrtletník č. 97, prosinec 2020
Cena 20,- Kč

VÁŽENÍ A MILÍ SPOLUOBČANÉ,

ve svém zářijovém úvodníku jsem vyslovil přání, aby situace kolem vývoje pandemie covid-19 už nebyla příliš dramatická a bylo možné uskutečnit alespoň některé z plánovaných kulturních či jiných společenských akcí. Bohužel opak se stal pravdou. S opětovným vládou vyhlášením nouzového stavu a společně se všemi protiepidemiologickými opatřeními došlo k omezení téměř všech aktivit, kde by se nákaza mohla šířit. Asi nemusím zdůrazňovat, jak složité období to bylo a je. Ovlivňuje život nás všech na úrovni osobní, rodinné, ale i pracovní. Nezáleží na tom, zda jsme v pozici zaměstnance, zaměstnavatele, podnikatele nebo žáka, případně studenta školy.

I na Základní škole v Libáni nastala opět nelehká situace, kdy všechny ročníky ZŠ bylo tedy potřeba přesunout na distanční výuku. Ta nesporně přinesla mnoho nových povinností, mnoho komplikací, někteří už si o tomto způsobu výuky myslí své. Ale tato situace nastala a já bych rád poděkoval všem pedagogům, žákům a rodičům za vynaložené úsilí a vzájemnou spolupráci. Porovnáme-li to s jarním obdobím, myslím, že všichni v on-line způsobu výuky dosáhli velkého pokroku. Rok 2020 přinesl zkušenost s něčím, co nás překvapilo, je nové, a odnášíme si poučení pro „příště" – které snad už nenastane…

Probíhajících investičních akcí města se výše uvedená opatření dotkla naštěstí jen okrajově, dotace byly přiděleny, a tak bylo možné plánované stavby a rekonstrukce realizovat. Po dokončení víceúčelového sportovního hřiště pro ZŠ Libáň byly zahájeny práce i na rekonstrukci tělocvičny. Zde práce probíhaly dle harmonogramu a tělocvična má nejen novou skladbu podlahy včetně finálního sportovního povrchu, ale i nové LED osvětlení a opravené rozvody vytápění, které byly z důvodu havárie mimo provoz od jara letošního roku. Dále bylo do tělocvičny pořízeno nové vybavení, jako jsou švédské bedny, žíněnky, lavičky, kladiny, sady míčů na fotbal, basketbal, házenou a na florbal. Nyní je vše připraveno

a čekáme, až se sem žáci vrátí, aby mohli začít tělocvičnu využívat v plném rozsahu. Poslední překážkou jsou už jen epidemiologická omezení, na řadě je zrušení nařízení o omezení výuky tělocviku.

Na konci září byly zahájeny práce na hasičské zbrojnici v Libáni, kde došlo k zateplení celé budovy v rámci získané dotace z Integrovaného regionálního operačního programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Počáteční nepřízeň počasí, kdy po odkrytí původní střešní krytiny nad garážemi několik dnů vytrvale pršelo, a došlo tak k zatékání do budovy, zkomplikovala plánované práce. Díky osobnímu nasazení některých členů místního hasičského sboru nedošlo k větším škodám na vybavení a technice, kterou včas přesunuli do ostatních prostor zbrojnice. Drobné škody, zejména na výmalbě stěn a stropních částech, odstranil zhotovitel na své náklady. V rámci prací byly provedeny přípravy kabelových rozvodů pro nový elektronický svolávací systém, jehož pořízení bude zapracováno do rozpočtu SDH Libáň na rok 2021. Tím dojde k dalšímu posunu a modernizaci libáňské zásahové jednotky. V neposlední řadě se hasičská zbrojnice také dočkala nového zatepleného „kabátu". Děkuji členům libáňského hasičského sboru, kteří aktivně při rekonstrukci spolupracovali, a umožnili tím zhotoviteli zajistit dostatek prostoru pro práce ve vnitřních prostorách zbrojnice.

Během podzimu došlo také k dlouho plánované opravě autobusové zastávky ve Psinicích (před hřbitovem). Práce byly prováděny pracovníky úseku technických služeb Města Libáň. Byla demontována původní plechová zastávka a připraven nový základ. Okolní terénní úpravy byly provedeny tak, aby mohla následovat liniová výsadba lip. Ta bude lemovat příjezdovou cestu od zastávky ke zdi psinického hřbitova. Velké

poděkování nyní patří všem pracovníkům úseku technických služeb. Zvládali plnit veškeré úkoly a vykonávat potřebné práce v době všech omezení. Dokonce, kvůli karanténním opatřením, po dva týdny pouze v týmu dvou pracovníků.

Aktuálně vrcholí příprava návrhu rozpočtu města na rok 2021 a s tím spojené i další plánované investiční akce. V současné chvíli mohu zmínit plánovanou celkovou rekonstrukci domu č. p. 15 na náměstí, kde dojde k vybudování sociálních bytů v rámci získané dotace z Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Další významnou investiční akcí bude úprava vjezdu do náměstí před městským úřadem pod názvem „Směrová úprava silnice II/501 u křižovatky s ul. T. G. Masaryka v Libáni". Na ni byla získána dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Během letošního listopadu proběhlo výběrové řízení na zhotovitele této akce, kdy vítězným uchazečem je firma REKOM Nový Bydžov, a. s., s nejnižší cenovou nabídkou ve výšce 5.237.313 Kč bez DPH. Zahájení stavby je plánováno na březen 2021, pokud to umožní rozmary počasí. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi frekventované místo, bude třeba počítat s určitým dopravním omezením. Vše bylo předem konzultováno se zástupci Údržby silnic KHK a časově naplánováno tak, aby nedošlo k souběhu s druhou etapou opravy komunikace II/208 z Osenic do Libáně. Zde se počítá s celkovou uzavírkou tohoto úseku, budou stanoveny objezdové trasy.

Dále bych vás rád seznámil s investicemi, které za Město Libáň připravujeme a na které budou podané žádosti o dotace. Jedná se o akce s pracovními názvy: Vybudování chodníku ve Psinicích, Rekonstrukce interiéru Kulturního domu v Libáni, Odpočinková zóna včetně work outového hřiště v prostoru před základní školou. Opakovaně bude také podána žádost na opravu místních komunikací na sídlišti v Libáni.

V poslední řadě bych chtěl nastínit, jak vypadá situace ohledně očekávané investiční akce: Kanalizace Psinice a Křešice. Jsem si vědom toho, že o plánování, přípravných pracích a předpokládaném termínu zahájení se mluví velmi dlouho a mrzí mě, že vám stále nemohu sdělit konkrétní termín zahájení stavby. Ujišťuji vás, že se nacházíme v nejvyšším stupni připravenosti. Na obě etapy je již vydáno pravomocné stavební povolení, které je potřebné pro podání žádosti o dotaci, a to jak na Ministerstvo zemědělství ČR (MZE), tak na Královéhradecký kraj. Bohužel, zatím nejsou jasné informace, zda bude MZE vypisovat nový dotační titul ve stejné podobě, jako tomu bylo v předchozích letech, nebo bude nastaven jiný systém. Bez této klíčové dotace nejsme schopni potvrdit, kdy by mohla být stavba započata a případně v jakém rozsahu. Jde o investiční akci řádově za 50 milionů korun. Bez získání dotace z MZE bude třeba situaci dobře zvážit a stavbu rozdělit na několik etap. První etapa by ob-

nášela vybudování čistírny odpadních vod a kanalizaci ve Křešicích. V druhé etapě bychom pokračovali dle finančních možností městského rozpočtu v dalších letech kanalizací ve Psinicích s následným napojením do Křešic. Okolností, které ovlivní další vývoj této pro město zásadní investice, je více a rok 2021 bude rozhodujícím ukazatelem, jakým směrem se budeme moci vydat.

V době, kdy budete číst tyto řádky, bude vrcholit adventní čas, který jsme každoročně zahajovali společně při rozsvícení vánočního stromu na libáňském náměstí. Bohužel i tuto společensko–kulturní akci nebylo možné zorganizovat v tradičním provedení za vůně „svařáku“ a tónů vánočních písní. Věřím, že i přesto vám při procházce po náměstí čas adventu zpříjemní světelná výzdoba včetně vánočního stromu a nového anděla.

Přeji vám klidné prožití vánočních svátků, do roku 2021 mnoho osobních i pracovních úspěchů a především pevné zdraví.

Jaromír Přibyl, starosta města

OKÉNKO MÍSTOSTAROSTKY

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

po zvláštním a velmi těžkém začátku letošního roku jsme si po prázdninách a dovolených mysleli a doufali jsme, že máme již nejhorší za sebou. Těšili jsme se, že se vrátíme k normálnímu životu, běžnému pracovnímu rytmu a děti do školních lavic. Bohužel opak se stal pravdou. Každý den se na nás valila nová nařízení, usnesení, informace, příkazy, zákazy a doporučení, na které bylo třeba reagovat. Velmi mě mrzí připravené a neuskutečněné kulturní a společenské akce, také neuskutečněný sjezd rodáků a přátel Libáňska, který byl připravován s velkým nadšením. Všechny doprovodné přednášky, které byly již po několikáté odloženy. Budeme doufat, že tento stav v dohledné době odezní a vše se pomalu navrátí do normálních kolejí.

Památky

Jsem velmi ráda, že se daří i nadále opravovat místní památky. Již v podzimním čísle Libáňských novin jsme vás informovali o získané dotaci z ministerstva zemědělství na restaurování velmi zásadní kulturní památky – pomníku Karla Havlíčka Borovského. V průběhu podzimu došlo ke kompletnímu restaurování tohoto pomníku. Doufám, že již tento pomník nebude sloužit jako lavička k sezení nebo jako plocha, po které se dá psát či malovat. U pomníku ještě dojde k lehkým terénním úpravám, vysázení nové zeleně a k umístění kovových sloupků a řetězů

k ochraně této památky. Více se dočtete v následujícím článku restaurátora pana Glásera.

Díky opravě této památky byly přerušeny z kapacitních důvodů dokončovací práce na Božích mukách (sloupu s kaplicí) v Lindnerově ulici, kde byl již připraven nový podstavec pro navrácení. Věřím, že k instalaci tohoto sloupu dojde v jarních měsících. V příštím roce bychom chtěli pokračovat v restaurování dalších památek. Máme připravené restaurátorské záměry a vydaná závazná stanoviska k pomníku mistra Jana Husa na náměstí a ke sloupu Panny Marie Immaculaty z Emlerovy ulice. V průběhu ledna bychom chtěli podat žádost o dotaci přes Místní akční skupinu Otevřené zahrady Jičínska na tyto dvě již zmíněné kulturní památky.

Sochy a vázy snesené z kostela sv. Ducha v Libáni

Na zářijové přednášce památkáře Národního památkového ústavu v Josefově PhDr. Viktora Blažka o kulturních památkách na Libáňsku, jsme byli osloveni, abychom pomohli se záchranou pískovcových soch a váz, které byly sneseny před dvanácti lety z libáňského kostela sv. Ducha. V září jsme se společně sešli u pana restaurátora Ondřeje Sklenáře v Lužanech, kde jsou díla již řadu let uskladněna. Jak jsme se dozvěděli, již v roce 2011 byl vypracován záměr na restaurování originálních soch a váz restaurátorem Ondřejem Sklenářem z Lužan a pořízení jejich kopií, které se umístí zpět na kostel. V roce 2012 již bylo vydáno závazné stanovisko MěÚ Jičín k tomuto restaurátorskému záměru. Z prací bylo provedeno pouze snesení zbylých děl z fasády, převoz do ateliéru a zpevnění sochy sv. Václava. Stav soch je žalostný díky použitému nekvalitnímu pískovci z kosmonoské dílny a není reálné, aby se vrátily na kostel. Bylo by hezké umístit konzervované pískovcové sochy a vázy alespoň na zahradu kostela. Jde o sochy v nadživotní velikosti cca 250 cm vysoké. Po konzultaci s Národním památkovým ústavem v Josefově a s MěÚ Jičín je závazné stanovisko i tehdejší záměr stále v platnosti a mohou se využít pro podání žádosti k pokračování restaurování a konzervování. Jediné, co bude nutné ještě řešit, je aktualizace finančního rozpočtu na zamýšlený zásah, podání žá-

dosti o dotaci z programu ministerstva kultury a finanční prostředky hrazené jako vlastní podíl při získané dotaci.

Obřadní síň MěÚ Libáň

V letošním roce byla modernizována a rekonstruována obřadní místnost, předsálí obřadní místnosti a chodba ve druhém patře

MěÚ Libáň. V těchto prostorách proběhla nová výmalba, vyrovnání některých nerovností stěn pomocí dekorativní omítky, doplnění interiéru o nové závěsy, vybavení prostoru novou technikou a úpravou osvětlení. V předsálí obřadní místnosti a na chodbě byla zvýrazněna sbírka obrazů od uznávaného malíře Vladimíra Silovského.

Důležitou úpravou v obřadní místnosti bylo doplnění nového stolu od pana architekta Jiřího Vorla z Rožďalovic, který naší obřadní místnosti dal tvář již před lety.

Požádala jsem pana architekta o vysvětlení a přiblížení myšlenky dřevěné výzdoby obřadní místnosti:

„Milí Libaňáci, měl jsem tu radost pokračovat na interiéru, který potřeboval stůl na pomocné předměty, jež jsou třeba při svatbách a jiných oslavách. Interiér dostal před lety bronzovou cenu v soutěži interiérových architektů. Rád rozšiřuji, či pokračuji v mnou začatém prostoru, neboť tím organičtěji zabydluji místo, na kterém mi bylo přisouzeno za-

nechat svou materiální stopu. Musím říci, že podíl investora je vždy podstatný, a tak jak tehdy paní sochařka Milada Zubatá, tak současné vedení města – paní místostarostka Kamila Sokolová i pan starosta Jaromír Přibyl – byli ku prospěchu celému dílu. Diskuse probíhaly již od kresebných skic a nakonec se ještě osekávalo a přidávalo ve stádiu rozpracovanosti v místě vzniku. Nerado se mi mluví o poslední návštěvě rozpracovaného stolu v prostředí kontaminovaném hřebíky, ručním nářadím a všemi pomůckami dřevaře, při takovémto setkání rád připomínám, zda si investoři řádně platí nemocenské pojištění, ale konec dobrý, všechno dobré.

Geneze stolové desky byla dost dramatická, neboť první korpus se mi zkroutil, a tak jsem práci na čas přerušil. Vrchní deska je totiž z příčného takzvaně hirnového dřeva, které se násobně smršťuje, můžete si představit řeznický špalek. Po krátkém intermezzu jsem si připravil plán, jak deformaci vyřešit. Vrátil jsem se tedy k prohnuté desce a smontoval jsem duplicitní stolovou desku, takzvaně křížem armovanou, ke které jsem dekorativní desku sepnul, proto je výška desky dvojnásobná, než by byla u stolové desky z podél-ného dřeva.

Popisuji konstrukci, která na druhý pokus konečně vyšla. Pro takovýto interiér je výtvarný koncept stejně důležitý jako konstrukční. Šlo mi o napojení se na Libáňskou borovičku, která je za obřadním stolem. Ve velmi koncentrované podobě jde o jakousi tůňku, ze které vyskakují ryby a vyrůstají rostliny z houštiny upínající se k borovičce a k obřadnímu stolu, říkám tedy lidově jako... A toto vše transformováno do podloží stolu–zrcadla stolu a materiálního pokračování k čelní stěně. Toto zprostředkování kontaktu nového stolu a hlavního motivu místnosti mi usnadnilo přání vedení obce, abych nad stůl zavěsil poličku. Tím jsem mohl a musel spojit obojí do organického tvaru, který se vyvíjel z kreseb až ke konečné podobě, kterou již znáte v reálu.

Práce pro obec Libáň má pro mne osobní hodnotu, můj táta svého času právnicky pomáhal obci, vždy se oblékl do kvádra, máma mu dala svačinku do aktovky a křížek na čelo. Rád do Libáně jezdil, vzpomínal, že v Libáni býval soud, a myslím, že brigádničil jako mladík u notáře, který měl v Libáni kdysi fungovat. V tomto městečku působil také můj strejda Břéťa – pošťák, který měl v Libáni báječnou společnost, pana učitele Zubatého, který krásně recitoval, a pana malíře architekta Maxu a další prima lidi. Žilo se velmi společensky v Libáni, a to je třeba opakovat. Moc bych to Libáni přál.“ S úctou Jiří Vorel.

Rozpočet

Koronavirová krize zasáhla i náš městský rozpočet. Plánovaných příjmů do rozpočtu města dle rozpočtového určení daní nebude v letošním roce dosaženo dle predikcí z minulých let, ale díky kompenzačnímu bonusu od státu ve výši 1.250 Kč na obyvatele není rozpočet v ohrožení. Tuto kompenzaci pro obce a města vybojoval Svaz měst a obcí, jehož je naše město členem. V našem případě se jednalo o částku 2.395.750 korun. Ale i tak město musí myslet na další období, zejména na rok 2021 a 2022. Díky dobrému hospodaření v minulých letech je rozpočet města v celkem dobré kondici, proto si můžeme dovolit dále město a majetek modernizovat. Sestavování nového návrhu rozpočtu probíhalo v podzimních měsících. Jaké budou daňové příjmy v příštím roce a roce následujícím? Odhady jsou zatím o 10 % nižší oproti příjmům před vypuknutím krize.

Upřednostníme akce podpořené získanou dotací, které v takové míře nezatíží městský rozpočet. Je důležité mít připravené projekty a být připraveni požádat o dotaci, jakmile je vyhlášen vhodný dotační titul.

Do nového roku 2021 vám především přeji mnoho zdraví, protože to je úplně nejdůležitější, spokojenosti, lásky, porozumění a osobních i pracovních úspěchů.

Bc. Kamila Sokolová, místostarostka

OBNOVA POMNÍKU KARLA HAVLÍČKA BOROVSKÉHO V LIBÁNI

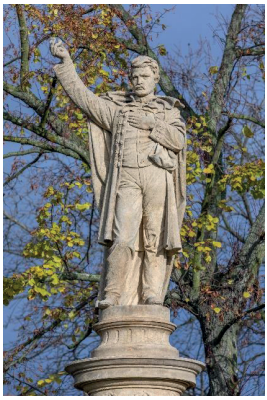

Po loňských formálních přípravách byla na popud města v tomto roce provedena kompletní obnova pomníku českého novináře, politika a básníka, Karla Havlíčka Borovského.

O pomníku, respektive o osobnosti Karla Havlíčka Borovského, se čtenáři libáňských novin mohli dozvědět v obsáhlém článku Mgr. Jitky Šedivé – konkrétně v čísle 79 z června roku 2016. Přesto si pojďme na začátku něco málo z historie pomníku a okolností jeho vzniku připomenout.

V Libáni existoval již od konce 19. století spolek Havlíček, který pod patronací Strany národně socialistické zajišťoval kulturní a osvětový program v obci. A nemohl to být jiný spolek než právě Havlíček, který se zasloužil o financování a výstavbu pomníku. Inspiraci našli Libáňští ve slavnostním odhalení pomníku Karla Havlíčka v nedalekém Vysokém Veselí v roce 1905. S autorem pomníku Jaroslavem Arnoštem Jedličkou z Vojic, sochařem a majitelem lomů v Podhorním Újezdu, se domluvili na spolupráci, která byla úspěšně završena slavnostním odhalením nového díla v Libáni v létě roku 1909. Sochař Jedlička v tomto případě rovněž využil známý model kutnohorského pomníku od Josefa Strachovského, ale na rozdíl od díla ve Vysokém Veselí mu dal vyváženější proporce a monumentálnější ráz.

V průběhu let byl pomník několikrát opraven. Naposledy v roce 1994 restaurátorem Jaroslavem Kerelem z Hořic. Od té doby se jeho stav zhoršil natolik, že bylo nutné přistoupit k další obnově. Jelikož je dílo zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek Ministerstva kultury ČR, probíhalo restaurování podle památkového zákona pod dohledem příslušného úřadu a za účasti zástupců státní památkové péče.

Stav díla byl před restaurováním následující. Nejvíce byl poškozený podstavec sochy s nápisovými poli a samotná socha. Ve spodní části byl kámen silně erodovaný a často prakticky bez původního povrchu, což může být způsobeno i nevhodnými konzervačními prostředky v minulosti (podle slabé vrstvičky zpevněného povrchu by se mohlo jednat o použití fluátů). Podobně na tom byly některé partie sochy – zejména v obličejové části a v oblasti středu těla a nohou.

Nejvíce exponované plochy byly pokryté slabou vrstvou tmavého silikátového filmu. Ve výrazně horším stavu byly dochované plochy

v dešťových stínech, kde dochází ke kumulaci vodorozpustných látek a kromě jiného k destrukci povrchu – důlkové korozi, která je tolik typická pro tento druh hořických pískovců. Ve spodní části docházelo kromě výše zmíněné eroze k tvorbě tmavých skvrn a výkvětů neznámého původu.

Základ byl nalezen v dobrém stavu – socha s tělem podstavce se nikam viditelně nenaklání. Samotné pódium vystavené z masivních nekramlovaných bloků se ale výrazně rozestupovalo. Zřejmě i kvůli tomu přibyl při jedné z dřívějších oprav nejspodnější železobetonový stupeň, který dosahuje zhruba do poloviny výšky prvního ze tří původních stupňů a vytváří tak vlastně skruž, která drží originální stupně pohromadě.

Při některé z dřívějších oprav byl pomník (jistě i kvůli tmavým skvrnám) natřen světle okrovou „kamennou“ barvou, jejíž zbytky byly na povrchu stále viditelné.

Nápisy byly díky způsobu provedení (písmena zahloubená pod úroveň povrchu kamene) většinou velmi dobře čitelné, pouze zastřené četnými nátěry.

Na díle byly viditelné stopy po předchozích opravách. Jednalo se o tmely a doplňky, které byly již dožilé a od původního kamene se barvou i strukturou lišily.

Zvláštní kapitolou pak bylo rozsáhlé poškození od vandalů, kteří pomník „vyzdobili“ četnými nápisy za pomocí pastelek, nejrůznějších barev a fixů.

Vlastní restaurování začalo nutnou podrobnou dokumentací výchozího stavu a hned na to jsme provedli biocidní ošetření povrchu a základní očištění pomocí tlakové horké vody s přídavkem detergentů za pomoci lehkého přenosného lešení. Kámen jsme nechali vyschnout a důkladně jej napustili zpevňujícími prostředky na bázi organokřemičitanů, především v místech, kde byl kámen nejvíce degradovaný a nesoudržný a již jen na dotek se lehce sypal.

V další fázi jsme rozebrali horní stupně kamenného pódia, opravili vnitřní vyzdívky a spárování zděného základu a znovu stupně osadili do správných pozic včetně korekce vyspádování. Po zajištění schodiště

a vyspárování jsme postavili stabilní lešení, z kterého bylo možné provést další práce. Staré a nevhodné tmely byly odstraněny. Povrch kamene byl lokálně dočištěn pomocí mikrotryskání za nízkého tlaku. Vandalské graffiti bylo snímáno postupně pomocí opakovaných chemických zábalů.

Poškozená a chybějící místa byla doplněna umělým kamenem na minerální bázi. Tím byly provedeny všechny plastické rekonstrukce, zejména pak v oblasti obličeje, těla sochy, drapérie pláště a písma podstavce. Tmel byl dobarvovaný stálobarevnými pigmenty ve hmotě tak, aby se přiblížil barvě kamene.

Nakonec jsme nové tmely a některá rušivá místa (např. zbytky vandalských nápisů, zbytky tmavých fleků apod.) barevně upravili – retušovali tak, abychom dílo opět představili jako harmonický celek. Na úplný závěr jsme povrch sochy opatřili speciální hydrofobizací, která výrazně omezuje vnikání vody do kamene, ale zároveň mu umožňuje „dýchat“. Opakovaně byl aplikován i biocidní prostředek, který likviduje kolonie řas a lišejníky.

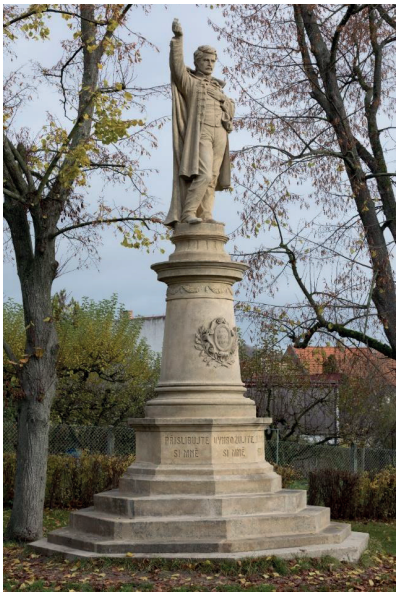

V druhé půlce listopadu bylo restaurování řádně dokončeno a obnovené dílo předáno městu.

Nakonec bych se ještě jednou rád vrátil k odkazu Karla Havlíčka Borovského. Je zajímavé sledovat, jak se společnost navenek projevuje a proměňuje. Libáňský pomník není o novináři, politikovi a básníkovi Havlíčkovi, je o Havlíčkovi jako o symbolu. Symbolu boje českého národa v područí mocnářství. Vlastně by se mohlo zdát, že myšlenka pomníku může i v dnešní době znovu ožívat. Dokážu si představit mnoho současných politických uskupení a nejrůznějších spolků, u kterých by mohly myšlenky a odkaz symbolu Karla Havlíčka rezonovat.

Ale dnes je prostě jiná doba. Názory se již tolik nepředstavují výstavbou pomníků ve veřejném prostoru, ale přesunuly se spíše do virtuálních internetových sfér. O to více je dnes tento pomník ukázkou neuvěřitelných skutků a vůle. Je dokladem národního, dalo by se říci protirakouského, cítění libáňských občanů. Klobouk dolů před našimi

předky, kteří neváhali investovat do tak nákladného podniku, aby dostatečně a jasně demonstrovali své názory. I za to bychom si jejich odkazu měli umět vážit.

Doufám, že pomník zůstane dlouho v takto krásné a důstojné podobě a bude se i nadále těšit péči libáňských občanů.

Mgr. BcA. Petr Gláser, restaurátor

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA

- schválení rozpočtových opatření č. 8 a 10 roku 2020 na straně příjmů a výdajů
- schválení prodeje části obecního pozemku parc. č. 1326/5 a části obecního pozemku parc. č. 1326/8, oba v katastrálním území Libáň, za cenu 150 Kč/1 m² + DPH
- schválení prodeje obecního pozemku parc. č. 894/10 o výměře 757 m² v katastrálním území Libáň za cenu 200 Kč/1 m² + DPH
- schválení záměru prodeje obecních pozemků:
    - parc. č. 1575/4 o výměře 99 m²,
    - parc. č. 1575/5 o výměře 285 m²,
    - parc. č. 1575/6 o výměře 308 m²,
    - parc. č. 1279/53 o výměře 1746 m²,
    - parc. č. 1279/55 o výměře 63 m²,

    všechny v katastrálním území Libáň
- schválení firmy PAMA Poděbrady, s. r. o., č. p. 8, 290 01 Kouty, IČO: 27148301, jako zhotovitele akce: „Sociální byty Libáň II“ za nabídkovou cenu 10.750.650 Kč bez DPH
- schválení uzavření smlouvy o kontokorentním úvěru od České spořitelny, a. s., až do výše 2.000.000 Kč, se splatností do 31. 12. 2021
- schválení podání žádosti o poskytnutí dotace na projekt „Oprava místních komunikací Libáň sídliště“ vyhlášené Ministerstvem pro místní rozvoj ČR
- schválení navýšení stávající finanční podpory pro Oblastní charitu Jičín o částku 50.000 Kč/rok, finanční podpora pro rok 2021 bude činit celkem 300.000 Kč
- byly projednávány různé podněty občanů

Zápisy z veřejných zasedání města jsou zveřejňovány na internetových stránkách města http://www.mestoliban.cz/zastupitelstvo.

Zveřejněny jsou upravené verze zápisů z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění.

Mgr. Jana Valnohová

PRODEJ RYB

Libáň, nám. Svobody	**21., 22. a 23. prosince 2020**	**8.00–16.00 hod**

Prodávat se budou kapři a pstruzi. Další druhy ryb je nutné si předem objednat na telefonním čísle: 777 096 188.

VÁNOČNÍ STROM

V pátek 27. listopadu 2020 jsme rozsvítili vánoční strom na náměstí. Bohužel kvůli aktuální situaci bez tradičního průběhu, adventních trhů, vůně trdelníku, čokolády, svařeného vína a dalších dobrot.

Pro letošní rozsvěcení jsme alespoň nakoupili nové vánoční zlaté a červené ozdoby a také svítícího anděla. Velmi děkujeme manželům Urbanovým za krásné ozdobení vánočního stromu.

Věříme, že příští rozsvěcení vánočního stromu bude probíhat slavnostněji a hlavně společně na náměstí.

Kamila Sokolová a Jaromír Přibyl

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Bohužel se v letošním roce na jaře ani na podzim nepodařilo z důvodu epidemie covid-19 uskutečnit vítání občánků. Ovšem o pamětní listy a dárkové poukazy na nákup zboží v drogerii a v hračkářství děti nepřišly, vše bylo osobně doručeno jejich rodičům. Jediné, o co jsme bohužel všichni přišli, je společné setkání rodičů s dětmi a prarodiči a o společné fotografování. Také o kulturní program dětí ze Základní školy Libáň.

Doufám, že na jaře příštího roku vítání našich nejmenších občánků dopadne dobře a žádná další epidemie neohrozí tuto slavnostní akci.

Všem vám přeji krásné a klidné prožití vánočních svátků a do nového roku především pevné zdraví a štěstí.

Martina Tykvová

TANEČNÍ KURZ 2021

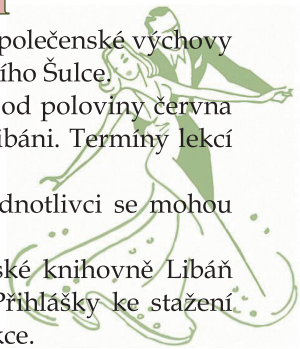

Město Libáň bude pořádat základní kurz tance a společenské výchovy pro žáky 9. a 8. tříd pod vedením tanečního mistra Jiřího Šulce.

Kurz tance a společenské výchovy se bude konat od poloviny června 2021 do konce července 2021 v Kulturním domě v Libáni. Termíny lekcí budou upřesněny.

Zájemci o taneční kurz se přihlašují v párech, jednotlivci se mohou také nahlásit!

Přihlášky se přijímají do 25. února 2021 v Městské knihovně Libáň osobně nebo na e-mailu knihovna@mestoliban.cz. Přihlášky ke stažení najdete na www.knihovnaliban.webk.cz v záložce Akce.

Lucie Hlaváčková

VÁNOCE

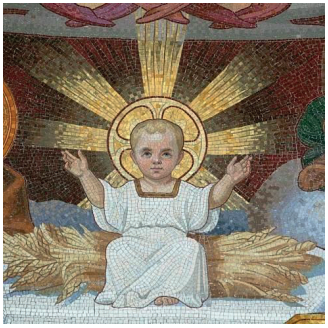

Narození Kristovo je počátek velikého díla – díla, na němž závisí život každého z nás: Kdyby toto betlémské dítě nevydalo život za nás za všechny, byli bychom ztraceni. A tak je třeba evangelium o Kristově narození slyšet v tichosti srdce, zaposlouchat se do něho a přijmout ho do sebe. Vánoce, to není jenom „teplo domova“ – důvodem Vánoc je narozené dítě, a to není jenom roztomilý chlapeček – skrze to dítě se k nám přibližuje Bůh a stává se naším bratrem. Tedy uprostřed našeho pozemského života Bůh je nám skrze Krista blízko, a vlastně by nás to mělo úplně šokovat, kdybychom nebyli na ta slova tak příliš zvyklí, že už je nebereme dost vážně.

Pastýři se vydávají do Betléma a jako první se mu klanějí. Pastýři – to byli lidé chudí, poslední, odstrkovaní, lidé, kterých si nikdo nevážil, ale kteří byli ochotni se otevřít Božímu slovu. Tak musíme i my být chudí – aspoň tak, že se nebudeme křečovitě držet pozemských věcí – abychom poznali Krista, kdo mají srdce volné, ti mohou přijmout boží milost – stávají se lidmi, v kterých má Bůh zalíbení.

Celé vyprávění v evangeliu končí návratem do všedního života. Pastýři se vracejí domů – ale jsou to teď jiní lidé. Noc pominula a světlo už svítí. Kristus už je mezi námi. A to je situace naše. Stávají se z nich lidé, kteří vzdávají Bohu díky, a kteří zvěstují Kristovo světlo. Zcela je to prostupuje. Stávají se novými lidmi – je v nich radost, naděje, pokoj, láska k druhým lidem: A noc u jejich stáda už pro ně není tak studená. Ještě trvá, ale světlo už svítí.

A toto znamenají Vánoce i pro nás. Je to svátek vnitřního mládí. Blízkost boží je důvodem naděje. Ještě se všecko nestalo a všecko není za námi – ještě něco přijde. Lukáš nemá v úmyslu říkat: byly jednou Vánoce… Kristův příchod se děje stále, od toho dne, kdy se narodil na tento svět. I uprostřed zkoušek Kristus přichází a chce se rodit víc a víc v srdcích lidí. V Ježíšovi, který za nás zemřel a byl vzkříšen, je nám Bůh stále blízko. Můžeme žít při všem a za každé situace v jeho blízkosti. Přináší nám teď novou naději a posilu do našeho obyčejného života a jednou nám přinese celý a plný život u Boha.

Přeji vám zdraví, požehnané Vánoce, radost, pokoj každému osobně, ať vládne v každém srdci. Žehná a modlí se

P. Augustín

PŘEHLED VÁNOČNÍCH BOHOSLUŽEB

24. 12. 2020 Štědrý den	v Bystřici od 16.00 hodin
	v Libáni od 22.00 hodin
25. 12. 2020 Narození páně	v Libáni od 10.00 hodin
	v Osenicích od 11.00 hodin
26. 12. 2020 Svátek sv. Štěpána	v Libáni od 8.00 hodin

TŘÍKRÁLOVÁ KOLEDA LETOS JINAK?

Letošní podzim změnil život snad každého z nás. Zasáhl i přípravy Kašpara, Melichara a Baltazara na tradiční lednovou koledu.

Rádi bychom Vás proto seznámili s tím, jak by mohla Tříkrálová sbírka v lednu 2021 vypadat. Sbírka proběhne od 1. do 24. ledna 2021 a musí bezpodmínečně respektovat aktuální stav pandemie a rozsah vládních opatření. Odhadovat tyto skutečnosti je ale velmi náročné, proto se v těchto dnech připravuje několik variant.

V případě menšího počtu koledníků nebudeme moci navštívit všechny domácnosti, které se na ně každoročně těší. Navíc, pokud bude probíhat koleda po jednotlivých domácnostech, každý král bude mít velmi pravděpodobně i roušku. Ostatně to již ukazují první upoutávky, které jsou na našem webu.

Pokud bude situace ohledně pandemie nepříznivá, budou připraveny i jiné formy Tříkrálové koledy. Jednou z dalších variant může být to, že koledníci budou v rámci obce či města stát na jednom určeném místě

a kdo bude chtít, bude se moci zastavit. Jedna z kasiček bude v Libáni v prodejně potravin COOP na náměstí a druhá v prádelně Veronika. Zde si také budete moci vyzvednout již tak populární samolepky na dveře. Aktuálně se dokonce chystá i on-line kasička, která by byla přístupná do dubna 2021.

Veškeré informace postupně zveřejní na webu www.charitajicin.cz nebo facebooku.

https://jicin.charita.cz/jak-pomahame/trikralova-sbirka/

Dobrovolnické centrum
17. listopadu 861, Jičín 506 01
Bc. Šárka Barešová, vedoucí
dobrovolnici@charitajicin.cz
tel.: **733 741 692**

OBLASTNÍ CHARITA JIČÍN

V LIBÁNI POMÁHÁ 21 DOBRÝCH ANDĚLŮ

DOBRÝ ANDĚL

Rádi bychom vám touto cestou velmi poděkovali za projevenou důvěru a pomoc, kterou jste v tomto roce poskytli rodinám s dětmi, jež se vlivem vážné nemoci dostaly do těžké situace. Velmi si toho vážíme!

S přáním pevného zdraví a příjemných nadcházejících svátků,

Šárka Procházková, ředitelka nadace Dobrý anděl

Chcete-li i vy pomoci rodinám, do jejichž osudu zasáhla vážná nemoc, stačí se stát Dobrým andělem. Zaregistrujte se na www.dobryandel.cz a zvolte libovolnou výši příspěvku. Váš finanční dar umožní těmto rodinám snadněji zvládat těžkou situaci. Navíc jako Dobrý anděl vidíte konkrétní příběhy rodin, kterým pomáháte a kterým jsou vaše příspěvky odeslány do posledního haléře. Děkujeme!

CENTRUM SASANKA – OSOBA POVĚŘENÁ K VÝKONU OSPOD

OSPOD, neboli orgán sociálně právní ochrany dětí, je mezi veřejností znám spíše jako strašák, tzv. „sociálka“. Ve skutečnosti se jedná o institut, jehož primárním cílem je zájem dítěte, jeho pohoda a prospívání. Pracovníci Centra SASanka jsou na základě pověření Krajského úřadu KHK schopni zabezpečit výkon SPOD namísto sociálních pracovníků městského úřadu. V praxi to vypadá tak, že pracovník městského úřadu vyhodnotí, že v rodině se odehrává nějaká náročná situace, která má negativní dopad na vývoj dítěte. Pra-

OBLASTNÍ CHARITA JIČÍN

covník Centra SASanka následně do rodiny dochází a pomáhá rodičům hledat cesty v jejich obtížné situaci. Díky komplexnosti služby jsme schopni do řešení situace zapojit také psychologa nebo rodinného poradce. V roce 2019 pracovníci Centra SASanka podpořili v rámci pověření k výkonu SPOD celkem 50 osob včetně dětí ze 17 rodin na Jičínsku.

Aktivity projektu jsou podpořeny z dotačního programu MPSV ze státního rozpočtu v oblasti podpory rodiny.

David Jung

STÍNY OD POLICIE OD 1. 9. 2020

5. 9. 2020 – bylo na OOP Kopidlno sděleno podezření z přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí osobě V. N., který dne 1. 9. 2020, okolo 12:05 hodin, v obci Libáň na náměstí Svobody řídil osobní motorové vozidlo Škoda Octavia, ačkoliv má rozhodnutím Okresního soudu v Jičíně uložen mimo jiné trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel pro všechny skupiny od 26. 9. 2017 do 30. 3. 2021.

24. 9. 2020 – bylo na OOP Kopidlno doručeno písemné oznámení H. M. na J. P., která na své facebookové stránce zveřejnila dne 7. 9. 2020 text označený jako Školka – petice, ve kterém uvedla údajně nepravdivé údaje o její osobě. J. P. dále s touto peticí chodí za rodiči dětí z MŠ i ZŠ Libáň a rozesílá ji i elektronicky. H. M. se cítí jednáním J. P. poškozená. Věc byla šetřena jako podezření z přestupku proti občanskému soužití a po prošetření odložena, neboť podezření se neprokázalo.

21. 10. 2020 – v 18:00 hod. na linku 158 oznámila Č. K., že byla v obci Zliv č. p. 6 napadena svým přítelem H. P. Po příjezdu hlídky na místo zjištěno, že jak oznamovatelka, tak její přítel jsou pod vlivem alkoholu, kdy H. P. nadýchal 2,27 promile a Č. K. 1,23 promile. Dále na místě zjištěno, že došlo po požití alkoholu k vzájemné slovní rozepři, kdy si oba navzájem vyčítali aktuální nuznou životní situaci. Jelikož byl při příjezdu hlídky a během jejích úkonů na místě klid a obě strany přislíbily, že si půjdou lehnout, tak se hlídka odebrala věc zaevidovat na oddělení. Po jejím odjezdu však opět došlo k rozepři, která vyústila ve vzájemné fyzické napadání H. P. a Č. K. Jelikož hrozilo další fyzické napadání, byl H. P. na místě v 20:00 hod. zajištěn a eskortován na Protialkoholní záchytnou stanici v Hradci Králové, kde byl ve 20:55 hod. předán. Ani jedna z osob nevyžadovala lékařské ošetření.

24.10.2020 – v 14:55 hod. oznámil K. C. na linku 158, že mu N. P. v době od dne 23. 10. 2020 od 17:00 hod. do 12:00 hod. dne 24. 10. 2020 odcizil z peněženky z nezamčeného pokoje na neuzamčené ubytovně, na adrese Českých bratří 348 v Libáni, hotovost ve výši 4.500 Kč, přičemž do půlnoci dne 23. 11. 2020 popíjel na pokoji vodku s J. V., který byl u něho na

návštěvě.

1. 11. 2020 – oznámil telefonicky na OOP Kopidlno M. U., že sousedův pes mu zakousl slepice, které byly na jeho pozemku na zahradě u domu č. p. 45 v obci Psinice. Šetřením hlídky na místě zjištěno, že pes neznámé rasy podlezl drátěný plot, čímž si získal přístup na sousední zahradu, kde usmrtil sedm slepic, čímž způsobil škodu poškozenému ve výši 1.400 Kč. Následným šetřením zjištěno, že uvedený pes byl viděn sousedem v týdnu od 26. 10. 2020 do 30. 10. 2020, jak trhá na pozemku poškozeného slepici.

8. 11. 2020 – ve 22:20 hodin byl v obci Zliv, na silnici č. II/280 při řízení osobního motorového vozidla Peugeot 306, kontrolován A. Č., ačkoliv má rozhodnutím Městského úřadu v Jičíně uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel pro všechny skupiny na dobu dvanácti měsíců, a to od 16. 9. 2020 do 16. 9. 2021. A. Č. bylo podle § 179b/3 tr. řádu sděleno podezření z přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337/1 a) tr. zákoníku, ve věci je vedeno zkrácené přípravné řízení.

10. 11. 2020 – v 9:48 hod. jel řidič R. M. s osobním motorovým vozidlem zn. Škoda Octavia ulicí Českých bratří v Libáni ve směru jízdy od náměstí Svobody na obec Bačalky. V uvedené ulici u domu č. p. 223 byl zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR, přičemž po výzvě předložil veškeré doklady potřebné pro řízení a provoz motorového vozidla. Následně byl policisty vyzván k podrobení se odbornému měření na alkohol pomocí přístroje Dräger, které bylo s negativním výsledkem. Dále byl po náležitém poučení vyzván k podrobení se orientačnímu testu na zjištění přítomnosti omamných a psychotropních látek pomocí testu DrugWipe 5SP. Tento test vyzněl pozitivně na látku amphetamines, proto byl vyzván k podrobení se odbornému vyšetření spojenému s odběrem tělních tekutin, kterému se rovněž dobrovolně podrobil v Oblastní nemocnci Jičín. Řidiči nebyl zadržen řidičský průkaz, ale byla mu zakázána další jízda s motorovými vozidly po dobu ovlivnění návykové látky.

npor. Josef Kačírek, Policie ČR Obvodní oddělení Kopidlno

VÝROČÍ

VZPOMÍNÁME!

Před 130 lety, 6. prosince 1890 se v Libáni narodil vynikající klavírista, hudební publicista a úředník na ministerstvu dopravy **JUDr. Josef Nájemník**. Zemřel jako oběť okupace v Terezíně 11. května 1945. Je autorem článků v časopisu Česká hudba – např. „Klavírní tvorba J. B. Foerstera“.

Před 30 lety, 3. října 1990 zemřel výborný herec a člen ochotnického divadelního spolku Bozděch **Václav Plesar**.

Před 20 lety, 5. prosince 2000 odešel další herec ochotnického divadelního spolku BOZDĚCH a výtvarník scény **Josef Machač**.

Na snímcích: Václav Plesar s H. Klapačovu ve své poslední roli ve scénce „U lékaře" v estrádním pořadu 25. listopadu 1989; a Josef Machač s H. Klapačovou ve hře J. Hubače „Dům na nebesích" (1983) v režii J. Weiperta.

z archivu Josefa Stránského

PODĚKOVÁNÍ A VZPOMÍNKA

Hluboce nás zasáhla smrt našeho zaměstnance a kolegy pana Emila Haška z Údrnic, který zemřel dne 18. listopadu 2020 ve věku 54 let. Pan Hašek pracoval pro naši společnost s velkým nasazením jako elektrikář skoro pět let. V něm ztrácíme velmi obětavého a vstřícného zaměstnance a kolegu.

Patří mu náš dík za jeho pracovní úsilí a schopnosti. Navždy si jej budeme pamatovat jako našeho spolehlivého zaměstnance.

Vyjadřujeme hlubokou soustrast celé jeho rodině.

tým firmy Dremo Personaldienstleitsung GmbH Dresden, Německo

ZNÁMÉ OSOBNOSTI Z DĚJIN LIBÁŇSKA IV

František Alois Vacek-Kopidlanský a Václav Beránek

Dnes jsme se v našem seriálu dostali do období počátků národního obrození. Je to období v dějinách Libáňska dosud málo probádané. Není zde výrazná osobnost, spíše potkáme – tak jako v jiných částech Čech, Moravy a Slezska – řadu dnes zapomenutých (v lepším případě zapomínaných) „drobných" pracovníků, zvláště kněží, kteří ve svých kázáních oživovali slavnou českou minulost a národní hrdost.

Mezi nimi vynikal v našem kraji **František Alois Vacek-Kopidlanský** (1779–1854). Třebaže celý život působil na venkově, byl uznávaným vědcem a peda-

gogem. Zprvu psal a publikoval německy a své názory konzultoval dokonce s **Josefem Dobrovským** (1753–1829). Ale pobyt ve výhradně českém prostředí (po semináři se stal kaplanem v Kopidlně, čtyři roky byl farářem na Samšině a pak až do konce života pečoval jako děkan a vikář o Kopidlno a okolí) a přátelské naléhání kolegy „libuňského jemnostpána“ **P. Antonína Marka** (1785–1877) ho přivedly do řad českých autorů. Největší význam a ohlas měly jeho články v Časopise českého muzea (předtím v Hesperu, v Hormayerově Archivu aj.), které se věnovaly výzkumu minulosti našeho kraje. Přispíval i do Květů a dalších časopisů.

Stejně záslužně se věnoval pedagogické činnosti. Psal do Zieglerova Přítele mládeže, zavedl ve svém vikariátu učitelské porady, dbal o zvyšování úrovně učitelů, o školní docházku dětí, o stavbu nových škol. K tomu vedl i své kaplany, z nichž se uplatnil zvláště pozdější královéhradecký kanovník **Jan Josef Rais** (1803–1883) nebo ostruženský farář **Jan Makeš** (1786–1866), odchovanec litoměřického semináře. Do Přítele mládeže psal i kopidlenský učitel **Jan Silvestr Řepka**. Dalším výborným učitelem byl **Prokop Knobloch** (1800–1880) ve Hřmeníně, znamenitý muzikant.

Druhým centrem šíření vlasteneckých ideálů na Libáňsku byly Dětenice, kde byl v letech 1816–1864 farářem **Václav Beránek** (1785–1864). Také on prošel litoměřickým vlasteneckým seminářem, kde češtinu vyučoval **Josef Jungmann** (1773–1847), s nímž si pak dopisoval. Fakta k jeho působení bychom mohli opisovat ve stejném duchu z životopisů dalších vlasteneckých kněží: odebíral a rozšiřoval české noviny a časopisy, sám do nich psal, dobře vedl farní kroniku, dbal na úroveň škol a učitelů, založil osenickou školní knihovnu atd. Nejvíc si asi rozuměl s osenickým kantorem **Josefem Foersterem** (1804–1792), hlavním představitelem rodové kantorské hudební tradice **Foerstrů** v Osenicích (podobně působil v Kopidlně **František Hilmar** (1803–1881), v Drahorazi **Strakové,** dále na Jičínsku rod **Řepků** aj.).

F. Hilmar

Také přímo v Libáni zapouštěly vlastenecké snahy kořeny. Zasloužil se o to farář **Antonín Pacovský** (1782–1850), ale především jeho kaplani **Václav Černohouz** (1798–1872) a **Antonín Novák** (1812–1890).

Příště se ještě vrátíme k osobnostem rodu Schliků v tomto období.

K dnešnímu tématu doporučujeme přečíst si příslušný oddíl z Malých dějin Libáňska. K osobnosti F. A. Vacka-Kopidlnského najdeme více ve všech dějinách české literatury. Řadu článků přinesl Sborník musejního spolku v Jičíně, semilská Beseda, sborník Kopidlno z roku 2014, časopisy Kopidlenské listy a Listy starohradské kroniky aj.

Karol Bílek

LISTOPADOVÁ VÝROČÍ

Rok 2020, kterým nás provází a významně ovlivňuje kovidová epidemie, je ale i jinak bohatý na významná výročí. Mezi jinými jsme vzpomněli například narození Boženy Němcové (1820), Karla Čapka (1890), Jana Hrušínskéno (1920), Jiřího Hanzelky (1920), Jana Pavla II. (1920), ale i výročí připomínající se smutnějším tónem – husitská bitva u Sudoměře (1420), bitva na Bílé hoře (1620) či úmrtí K. J. Erbena (1870) nebo Jana Amose Komenského (1670).

Osmý listopad roku 1620 je jedním z klíčových dat naší historie. Bitva na Bílé hoře svedená tu neděli v blízkosti Prahy, byla bitva třicetileté války. Zde se střetly česká stavovská (protestantská) armáda a dvě armády katolické – armáda císaře Svaté říše římské Ferdinanda II. Štýrského a armáda německé Katolické ligy. Katolické armády po jedné až dvou hodinách zdolaly méně početnou armádu stavovskou. Po krátkém boji, v němž padlo pouhých 250 císařských a přibližně 1500 stavovských vojáků, se tak katolický „zkusmý útok“ změnil v totální vítězství.

Bitva svedená toho dne nebyla z hlediska historického nijak velkou a významnou bitvou, ale významně ovlivnila další vývoj českých dějin. Zpečetila pád českého stavovského povstání a na dalších 300 let ovlivnila osud českých a moravských zemí. Prohra protestantů dovolila nástup Habsburků na český trůn a způsobila silnou katolizaci Čech.

V době, kdy se na Bílé hoře bojovalo, bylo 28 let Janu Amosu Komenskému (latinsky Iohannes Amos Comenius, německy Johann Amos Comenius), jednomu z největších českých myslitelů, spisovatelů a pedagogů. Byl učitelem, knězem, posledním biskupem Jednoty bratrské.

Narodil se 28. března 1592 na Moravě, pravděpodobně v Uherském Brodě nebo v Nivnici. Jako chlapec studoval na latinské škole (gymnáziu) v Přerově, kam se vrátil i po studiu teologie na universitách v Německu. V Přerově byl vysvěcen na duchovního a působil jednak jako učitel na své bratrské škole, jednak jako správce Jednoty bratrské, která navazovala na reformní učení Jana Husa z 15. století. V roce 1618 se ože-

nil, ale nebyl dlouho šťasten. V morové epidemii roku 1622 ztratil manželku i dva syny.

Práce Komenského v církvi a politické podmínky v Evropě ovlivnily celý jeho život. V letech 1621 až 1628 se musel v Čechách skrývat, protože katolická vláda jeho víru neuznávala. V roce 1628 byl nucen jako mnozí další nekatolíci svou vlast opustit během jedné z velkých vln emigrace v naší historii. Žil v polském Lešně, kam se několikrát za život vracel a kde ho také postihlo velké neštěstí v podobě požáru v roce 1656. Shořelo jeho dlouholeté dílo, kromě jiného i slovník Poklad jazyka českého, na kterém pracoval od mládí.

Po celý život působil jako učitel i teoretik pedagogiky. Byl tvůrcem originální pedagogické soustavy v českých zemích, zabýval se všeobecnou teorií výchovy (didaktikou), vytvořil speciální metodiku výuky jazyků a sám sepisoval originální učebnice. Už za Komenského života si získaly mimořádnou oblibu jeho jazykové příručky Janua linguarum reserata (Dvéře jazyků otevřené, známé jako Brána jazyků otevřená) a Orbis sensualium pictus (Svět v obrazech – geniální obrázková učebnice jazyků).

Komenský je považován nejen u nás za zakladatele moderní pedagogiky a vysloužil si přízvisko Učitel národů. Datum jeho narození – 28. březen – se u nás slaví od roku 1955 jako Den učitelů.

Literární odkaz Jana Amose Komenského, který byl coby nekatolík nucen od roku 1628 působit v exilu, je velmi obsáhlý a různorodý. Psal latinsky i bohatou a působivou češtinou. Tvořil spisy encyklopedické a jeho ideálem byla pansofie (vševěda), objímající veškeré tehdejší vědění, zanechal však také díla teologická či všenápravná (výchovná, ale přesahující rámec didaktiky). Do obecného povědomí se zapsal také jako autor nejslavnějšího česky psaného díla 17. století s názvem Labyrint světa a ráj srdce, díla o hledání štěstí... (původním názvem *Labyrint světa a lusthauz srdce, to jest světlé vymalování, kterak v tom světě a věcech jeho všechněch nic není než matení a motání, kolotání a lopotování, mámení a šalba, bída a tesknost, a naposledy omrzení všeho a zoufání: ale kdož doma v srdci svém sedě, s jediným Pánem Bohem se uzavírá, ten sám k pravému a plnému mysli upokojení a radosti že přichází*).

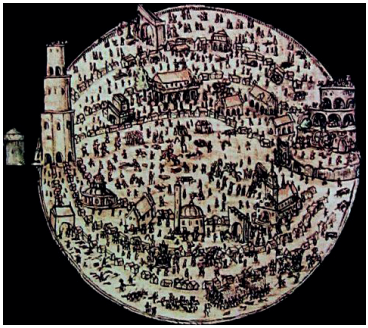

Během svého života v exilu žil a pracoval v Anglii, Švédsku a Maďar-

sku. V roce 1656 (po požáru v Lešně) se usadil na pozvání bohaté holandské rodiny De Geerů v Amsterdamu v bytě na jedné z nejlepších ulic, kde se konečně mohl v klidu a pohodlí věnovat pracím všenápravným... Zde prožil v pilné práci posledních čtrnáct let svého života. Proto také odmítl profesuru na Amsterdamské akademii. Společníkem mu zde byl například Rembrandt van Rijn a se zhoršujícím se zdravím také čím dál častěji lékař Nicolaes (Mikuláš) Tulp (můžeme ho najít na Rembrandtově Anatomii dr. Tulpa).

V Amsterdamu byla vydána polovina z celého Komenského díla, například soubor 43 spisů pod názvem Opera didactica omnia (Veškeré spisy didaktické), které se setkaly s velkým ohlasem, dále jednotlivé části Všenápravy: Všeobecné probuzení, Všeobecné osvícení, Pansofie, Vševýchova a Všemluva a menší díla jako kniha Jedno potřebné, které bývá považováno za závěť lidstvu. Navzdory usilovné práci a pomoci syna Daniela, zůstala mnohá díla více či méně nedokončena.

Zemřel po dlouhodobých zdravotních problémech 15. listopadu 1670 ve společnosti své ženy Jany, syna Daniela, přítele a lékaře Mikuláše Tulpa. Byl pohřben 22. listopadu ve Valonském kostele v Naardenu.

Místo posledního odpočinku J. A. Komenského upadlo až do devatenáctého století do zapomnění. Ale úsilí za nezávislost povzbudilo v Čechách i zájem o Komenského. V roce 1871 objevil J. P. de Roeper, notář v Naardenu, v pohřebním rejstříku Valonské církve místo hrobu. Teprve v červenci 1929 bylo možno uskutečnit výzkum hrobu na místě. Po laboratorních testech byly ostatky Komenského uloženy v původním hrobu 25. července 1929.

V roce 1933 se nizozemská vláda rozhodla bývalou kapli převést Československu do ročního pronájmu za jeden symbolický gulden. Podpis se uskutečnil v den narozenin Komenského 28. března. Čechoslováci dostali tím volnou ruku ve výzdobě. V období 1933–1937, byla kaple obnovena a zařízena jako mauzoleum. Návrh provedl český architekt Ladislav Machoň spolu se třemi významnými českými umělci: Jaroslavem Bendou (skleněné panely), Jaroslavem Horejcem (mříž se sousošími a svícen) a Karlem Štiplem (vyřezávaná mříž). Všichni byli profesoři na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze.

Ve výklenku je pamětní deska s výrokem Komenského, převzatým T. G. Masarykem, prvním československým prezidentem: „Věřímť i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu vláda věcí tvých k tobě se navrátí, ó lide český!“ Prezident použil tento citát ve svém prvním projevu, po návratu do vlasti, na Václavském náměstí v Praze. Mnozí si tato slova pamatuje-

me z písně Modlitba pro Martu, která vznikla jako protest proti okupaci v srpnu 1968. Tatáž píseň, opět v podání Marty Kubišové, zazněla i při listopadových manifestacích v roce 1989.

Dne 8. května 1937 bylo mauzoleum slavnostně otevřeno. Od té doby zůstala budova a její interiér nezměněn. V období 2007 až 2010 byla důkladně obnovena venkovní okna, skleněné panely a řezbářské práce.

Pro zajímavost uvádíme některé ukázky z Komenského stěžejního pedagogického díla Didactica magna (Velká didaktika):
Při výuce samé aplikoval Komenský tyto zásady:

- zásada názornosti – přímá žákova zkušenost
- zásada systematičnosti a soustavnosti – učivo by na sebe mělo navazovat, nejen v jednotlivých předmětech, ale i mezi nimi, je třeba zajistit soustavný vzdělávací režim
- zásada aktivnosti – žáci by měli své poznatky získávat vlastní zkušeností, využívat je v praxi
- zásada trvalosti – je třeba soustavně učivo opakovat
- zásada přiměřenosti – učitel by měl vycházet z věkových a individuálních schopností dětí

Děti dělil podle nadání:

- bystré, dělají radost
- bystré, líné
- bystré, vzpurné
- s nedostatkem bystré mysli
- s nedostatkem bystré mysli, líné
- s nedostatkem bystré mysli, vzpurné

Rodiče a učitel mají být vhodným příkladem pro dítě a vést jej ke správné životosprávě. Doporučuje vhodnou stravu, střídání práce s odpočinkem, dostatek spánku (8 hodin) a péči o hygienu těla.
Velká didaktika – spis o vyučovacích metodách.
Výchovu zde rozdělil do čtyř stupňů po šesti letech:

1. do 6 let mateřská škola,
2. do 12 let povinná školní docházka,
3. do 18 let latinské školy, gymnázia,
4. poté university.

Toto byl jeden z prvních projektů systematizace školství a na svou dobu byl velmi pokrokový. Didactica – tj. umění umělého vyučování. (Původně byla psána česky, vyšla latinsky.) Stanovuje tu obecně platné vyučovací zásady:

1. Učit se musí od mládí.
2. Povinná školní docházka (chytří, hloupí, chudí, bohatí, …).
3. Názorné vyučování.

4. Nutnost určitého stupně vzdělání, horlivost.
5. Přiměřenost látky k věku.
6. Vše převádět do praxe.
7. Vyučovat od jednoduššího ke složitějšímu.
8. Nutnost stálého opakování.
9. Žák má být současně učitelem.
10. Vyučování má být zábavné.

Tyto zásady byly skutečně ve své době průlomové až revoluční. Komenský je proti mechanickému učení, tvrdí, že vzdělání má být zdarma.

Prameny: Wikipedie, internet *Mgr. Jitka Šedivá*

KULTURA

JÍT PO ROVNÉ CESTĚ

„Šla do Betléma rovná cesta, zářila hvězda, všechno bylo prosté."

Jak silná je myšlenka ve verších Karla Tomana věnovaných měsíci prosinci. Smysl celého lidského bytí, vzdálený a přitom blízký, jen mu vyjít vstříc správným směrem.

Na mém adventním věnci už plápolají tři svíce. Ještě poslední zbývá, aby uzavřela kruh, symbol jednoty a pospolitosti. Ještě jedna zbývá, aby jejich světlo v plné síle rozptýlilo tmu a temnotu. Ať jsme nebo nejsme věřící, všichni prožíváme v období adventu zvláštní napětí, pocity očekávání nepoznaného a přitom známého. Hřejivé teplo svící rozehřívá i naše duše, nacházíme odvahu být sami k sobě více otevřenější a upřímnější a nebát se v tom překotném celoročním tempu alespoň na chvilku zastavit a zamyslet se, jak jsme právě končící rok prožili, co přinesl i odnesl. Spoustu věcí jsme už zapomněli. V myslích zůstaly jen ty hodně radostné nebo hodně bolestné. Záleží na tom, z jakého úhlu pohledu na tu kterou událost pohlížíme. Zda je naše životní pouť cesta pouští, na které čas od času najdeme tišící a životadárnou oázu, nebo jdeme svěží zelenou cestou, na které čas od času musíme překonat tu větší, tu menší překážku. Možná máme pocit, že je někdy kamenů na cestě víc než oáz v poušti. Zkusme na chvíli opustit dimenzi *teď a tady.* Z pohledu celého dlouhého lidského života nebo celé lidské existence je naše cesta prosta překážek, směřuje-li za správnou hvězdou. Rádi bychom vás v příštím roce při putování za tou vaší hvězdou opět občerstvili několika setkáními s líbeznou hudbou: drobnými perličkami komorní hudby, tajuplnými tóny barokních mistrů varhan a společně s vámi

bychom chtěli koncertem mariánských písní poděkovat a vzdát hold našim zdravotníkům.

Jít za hvězdou po rovné cestě nebude leckdy jednoduché, určitě však velmi prosté, půjdete-li se skutečnými přáteli a se srdcem na dlani.

Přejeme vám, milí naši přátelé a čtenáři Libáňských novin, vskutku klidné sváteční dny a v roce 2021 jasné světlo na všech vašich cestách.

za o. p. s. Foerstrovy dny, hudební festival Pavla Čížková

OHLÉDNUTÍ ZA 20. ROČNÍKEM HUDEBNÍHO FESTIVALU FOERSTROVY DNY VE FOTOGRAFIÍCH MARKA KLÁRA

České filharmonické kvarteto – 12. 9. 2020

Jan Smigmator se svou kapelou – 19. 9. 2020

Virtuosi di Praga – 3. 10. 2020

LIBÁŇŠTÍ LOUTKÁŘI – SOUBOR MARTÍNEK Z. S.

Letošní rok aktivitám spolků vůbec nepřál. Jarní sezonu jsme „násilně“ ukončili, a proto jsme se pečlivě připravovali na 22. ročník loutkářské přehlídky „Řezníčkova Libáň 2020“. Bohužel kvůli vládním opatřením jsme ji museli zrušit.

Všichni doufáme, že se situace zlepší a příští rok se opět uvidíme v loutkovém divadle. Máme připravené nové pohádky pro naše věrné diváky.

Protože se chýlí letošní „covidový“ rok ke konci, chci poděkovat našim malým i velkým divákům za přízeň a do příštího roku popřát hodně osobních i pracovních úspěchů, pohodu a hlavně pevné zdraví.

Hana Grossmanová, LD Martínek, z. s.

ŠŤASTNÉ A VESELÉ NA NÁMĚSTÍ

Náměstí v Libáni je srdcem života našeho městečka, mnohdy si to ani neuvědomujeme. Sídlí zde městský úřad s knihovnou, zdravotní středisko, lékárna, obchody s potravinami, drogerie. Kulturní dům a restaurace, chcete-li hospody nebo hospůdky, pro sladký život pak cukrárny. Trafika, květinka, co víc si přát.

Toto důležité místo pamatuje i spořitelnu, okresní úřad a soud, kino, řeznictví, pekařství, holičství a kadeřnictví...

Náměstí má tvar obdélníka a historické dokumenty ukazují, že volba právě tohoto místa a tohoto geometrického útvaru pro život obyvatelstva a stavbu domů sahá do hluboké historie. Náměstí, tedy prostor mezi významnými budovami, měšťanskými domy, bylo ideální pro společenský život, trhy, slavnosti a události, které přinášely dějiny.

Není divu, že místní osobnosti a patrioti měli zájem jeho význam posílit a spojit s našimi dějinami. Po první světové válce a vzniku Československa bylo vlastenectví velmi silným motivem k takovým krokům. Volba padla na sochu mistra Jana Husa. Předtím stála uprostřed náměstí socha sv. Josefa. Ta byla přenesena ke kostelu sv. Ducha a náměstí v Libáni ozdobila nová dominanta, která má také svůj velmi zajímavý životopis.

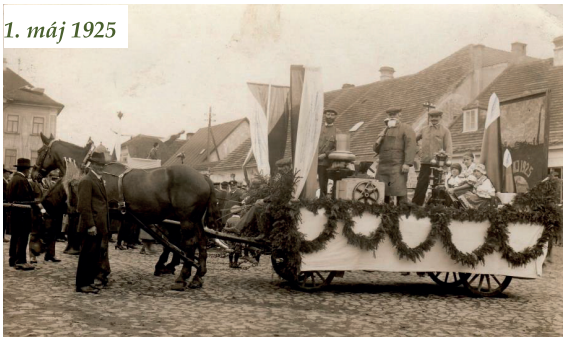
1. máj 1925

Český sochař Ladislav Šaloun (1870–1940) je známý především díky monumentálnímu pomníku mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí v Praze. Autor žil a tvořil většinou v Praze, ale měl velmi vřelý vztah k Hořicím a pískovci z této oblasti. Nikoho tedy nepřekvapí, že před budovou Obchodní akademie v Hořicích stojí pomník mistra Jana Husa, jehož návrh je z dílny mistra Šalouna.

6.7.1925

Třetí Husův pomník a druhý z kamene vymodeloval Šaloun v roce 1924 právě pro město Libáň. Ten zpodobňuje Husa jako kazatele na širokém a vysokém členitém podstavci. Pomník je asi 5,5 m vysoký a v roce 1925 ho z královédvorského pískovce vysekal sochař František Bílek z Podhorního Újezdu. Pomník byl uprostřed libáňského náměstí slavnostně odhalen 6. července 1925. Důležitá jsou i „okénka“ v podstavci, jsou to schránky, ve kterých je uložena prsť z významných bojišť první světové války.

sněhová nadílka v roce 1942

V posledním měsíci kalendářního roku má mistr Jan výhled na náměstí poněkud zastíněný, stává se svědkem zahájení adventu. Základní škola ve spolupráci s rodiči pořádá vánoční trh ve velkém sále

zima 1942

kulturního domu. Na krásné výrobky dětí, učitelů, rodičů i přátel školy se všichni těšíme a nadšeně nakupujeme. Navečer se náměstí zaplní dětmi i dospělými, děti ze základní a mateřské školy předvedou svá vystoupení s vánoční tematikou, nechybí koledy, náměstím se line vůně horkého vánočního punče, pohoda je nastolena a přichází okamžik, který všichni dychtivě očekávají – starosta rozsvítí stromeček. Ách...

Ach ano, o toto jsme letos ochuzeni, na náměstí stromeček sice svítí, vánoční výzdoba na budovách a v ulicích také, ale ona počáteční sváteční atmosféra se na náměstí letos nekonala – covid-19.

Nevzdávejte to! Vánoční pohoda je v našich srdcích, v lásce k dětem, rodičům, prarodičům, příbuzným i přátelům, k domovu. O vánoční pohodu se můžeme podělit, sdílet ji s potřebnými, s těmi, kdo zůstali sami... Nejpozději za rok se sejdeme zase na náměstí.

ŠŤASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE A VŠEM ZDRAVÍ PO CELÝ ROK 2021

Zdena Cimická

SPOLEK DĚTENICKÝ BETLÉM, Z. S.

Vážení spoluobčané, příznivci i náhodní kolemjdoucí. Rádi bychom vám jménem spolku Dětenický Betlém popřáli příjemné svátky vánoční a poděkovali touto cestou za pokračující zájem o naši činnost. Do roku 2021 přejeme pevné zdraví a spokojenost. Vždy se budeme těšit na vaši návštěvu.

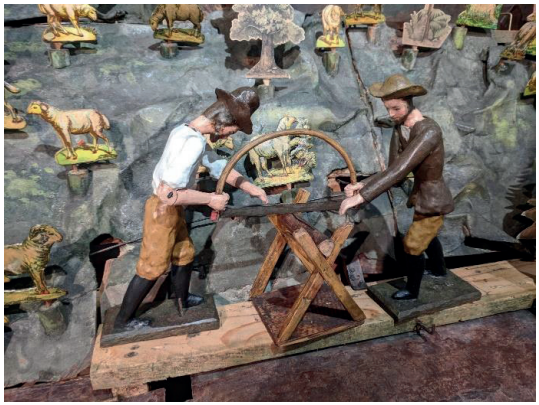

Sledujte projekt obnovy betléma, budování Expozice a zejména aktuální otevírací dobu i nadále, prostřednictvím webových stránek www.detenickybetlem.cz nebo na facebooku Zachraňme Dětenický Betlém. Pomozte nám sdílet informaci o Expozici ve svém blízkém i vzdáleném okolí.

Expozice Dětenického Betléma je umístěna v památníku Foersterova rodu v Osenicích, č. p. 27 (GPS 50.3708611N, 15.1591636E). Skupinovou návštěvu lze sjednat individuálně na telefonním čísle 602380081. Rozpočet úplné obnovy naplňujeme prostřednictvím dobrovolných příspěvků do veřejné sbírky. Jsme vděčni a děkujeme za jakýkoliv i drobný příspěvek na **číslo účtu: 3011196962 / 2010 Fio Banka.**

Jan Volák, předseda spolku

ZE ŽIVOTA ŠKOLY

DISTANČNÍ VÝUKA

Opět nastalo období, kterého se většina z nás obávala. V září jsme vřele přivítali všechny žáky školy zpět v lavicích a těšili se na společné chvíle strávené ve škole. V půlce října ale opět došlo k celoplošnému uzavření základních, středních i vysokých škol. Výjimkou zůstaly otevřené mateřské školy.

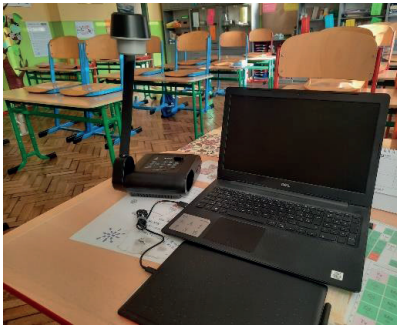

I když jsme zavření škol zrovna nevítali, dalo by se říct, že jsme na to byli připraveni. Již od srpna jsme se pravidelně školili v programu Microsoft Teams, který se stal stěžejním pro tzv. distanční výuku. S žáky probíhá denně online výuka hlavních vzdělávacích předmětů, tedy českého jazyka, matematiky, anglického a ruského jazyka, fyziky, chemie, přírodopisu, zeměpisu, dějepisu.

K online výuce učitelé používají nejrůznější vychytávky. Největším pomocníkem je samozřejmě notebook, který ke své současné práci potřebují kantoři neustále. Velkým přínosem pro distanční výuku je také grafický tablet či vizualizér.

Notebooky ani online přenosy však nenahradí osobní přítomnost našich žáků.

Bc. Nikola Ryklová

REKONSTRUKCE TĚLOCVIČNY

Během období, kdy děti byly doma v rámci tzv. distanční výuky, využila naše škola příležitosti zrekonstruovat prostory tělocvičny. V tělocvičně byla provedena oprava topení a následně byl položen nový povrch pro sportovní účely. Celý prostor tělocvičny byl také nově vymalován. Už se těšíme, až si v „nové“ tělocvičně zacvičíme.

Bc. Nikola Ryklová

PREZENTACE ŠKODA AUTO A. S., STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ STROJÍRENSKÉ

Po technické pomoci se dne 22. října 2020 pan Daniel Voce připojil do Teamsů a pomocí prezentace provedl žáky Středním odborným učilištěm Škoda Auto, a. s. Představil školu žákům a snažil se jim zodpovědět všechny otázky ohledně dnů otevřených dveří, přijímacího řízení i možného budoucího studia.

S panem Vocem spolupracujeme již více let, musím vyzdvihnout jeho otevřený přístup. Tentokrát zodpovídal dotaz, proč si on sám vybral učiliště Škoda Auto. V době jeho vybírání v deváté třídě měl velice dobrý

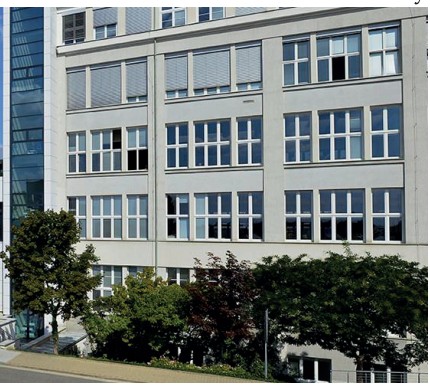

prospěch a jeho druhou zapsanou školou na přihlášku bylo gymnázium Mladá Boleslav. Dostal se na obě školy a vybral si tedy učiliště, ale o tomto rozhodnutí hovořil jako o velice dobrém. Přineslo mu to jeho nynější zaměstnání – pracuje na pozici PR pro učiliště, jezdí po základních školách a představuje studijní plán budoucím žákům. V době, kdy neřádí covid-19, je možné přijet na prohlídku školy, kterou také provádí.

Žákům se věnoval více jak vyučovací hodinu, dotazy byly různorodé a otevřené. Žáci hodnotili prezentaci i besedu jako přínosné.

Mgr. Kateřina Janoušková

MOJE ROUŠKA

V měsíci říjnu děti měly za úkol vyrobit, nakreslit roušku dle své fantazie. Soutěže se zúčastnili žáci všech ročníků. Z užšího výběru, ve kterém hlasovali naši pedagogové, vybrali tři vítěze. Přehlídka roušek byla opravdu pestrá. Prolínaly se různé střihy a umělecké styly s různými barevnými variacemi. Rozhodování bylo opravdu těžké, ale máme své vítěze. 1. místo Lucka Vokálová,

2. místo Elen Zahradníčková,

3. místo Ondřej Smrčka.

Lenka Ječná

HURÁ – JDE SE DO ŠKOLY!

Naši nejmenší žáčkové z první třídy spolu s druháčky se mohli 18. listopadu jako první vrátit z domácí školy do školy opravdové. Všichni se na to už moc těšili – děti, učitelé i rodiče! Vždyť prvňáčci si ještě ve škole ani pořádně nezvykli, natož aby se jí dostatečně nabažili, a už museli zůstat doma. Proto také byly u některých dětí při novém nástupu do školy opět trochu obavy – „Jak to všechno zvládnu? Najdu svoje bačkůrky? Bude se mi stýskat po mamince?…“ Ale do školy tentokrát přišly úplně jiné děti, než na začátku září – děti, které už začínají číst a psát. Velké poděkování tady patří rodičům za to, že se doma svým dětem věnovali a učili se s nimi při online výuce i po ní. Ale v tomto školním roce se prvňáčci musí naučit spoustu dalších písmenek a jiných, pro

ně úplně nových věcí – takže se hned, bez dlouhých řečí, pustili s chutí do práce. ☺ Držme jim palce!

Mgr. Jana Šmejcová

PODZIMNÍ FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

Nastaly krásné prosluněné podzimní dny, kdy se na zem snáší zlaté listy a parky hrají všemi barvami. Jak jen využít krásy podzimu pro naše žáky, kteří jsou doma na distanční výuce? Uspořádali jsme zajímavou fotosoutěž, kde žáci měli možnost zachytit krásy podzimu a s krátkým popisem poslat fotografii své třídní učitelce či učiteli. Velký zájem nás potěšil a každá fotografie má své kouzlo. Rozhodování bylo nelehké, ale výsledek je spravedlivý. Až se zase sejdeme společně ve škole, mohou se vítězové těšit na krásné dárky.

1.místo Jakub Zahradníček, 2.místo Matěj Kotalík, 3.místo Kryštof Slavík

Lenka Ječná

ZPRÁVIČKY Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

To jsem se tě, čerte, lekla!
Odkudpak jsi přilít? Z pekla?
Vrať se zpátky, čert tě vem!
Přivítám se s andělem!

Začalo předvánoční období, čekání na Ježíška. V tomto čase vrcholí přípravy na Vánoce, pečou se perníky a cukroví, aranžují a zdobí větvičky, vyrábějí svícínky, děti píší dopisy pro Ježíška. A co čeká děti v naší mateřské škole?

Každoročně 5. prosince přichází Mikuláš se svým doprovodem. Pro děti jsme připravily „Den čertíků“. Děti se obléknou do masek čertů, soutěžíme v čertovských disciplínách. Pustíme si písničky a čertíci se dají do tancování. Kdo předvede nejhezčí taneček? Nakonec se přidal i Mikuláš. A co by to bylo za Mikuláše, kdyby s sebou neměl nějakou tu dobrotu, na kterou se děti samozřejmě těšily. Rozdávaly se balíčky se

sladkostmi a ti, kteří měli na začátku slzičky v očích, měli obličeje rozzářené úsměvy.

Dobu adventní jsme dětem naplnily různými činnostmi tak, aby to čekání pro ně nebylo moc dlouhé. Každoročně s dětmi vyrábíme adventní kalendář, drobné dárky a vánoční přáníčka. Vyprávíme si o vánočních zvycích, posloucháme koledy, čteme biblické příběhy pro děti a při vycházkách pozorujeme adventní výzdobu ve městě. Ve školce také dětem naděluje Ježíšek nové hračky.

Velice nás mrzí, že letos z důvodu epidemiologické situace byly ve školce zrušeny vánoční besídky a také vystoupení dětí při rozsvěcení vánočního stromku na náměstí v Libáni.

Přejeme vám pokojné Vánoce v kruhu vašich blízkých a do nového roku hlavně pevné zdraví.

za kolektiv MŠ Hana Vrabľová, vedoucí učitelka

KNIHOVNA

OHLÉDNUTÍ

Omezení způsobená celosvětovou pandemií se dotkla života každého z nás a narušila tudíž i plánované a připravené akce, pořádané naší knihovnou. Nepomohlo ani léto, kdy si celá země trochu vydechla z koronavirového sevření. Náš kulturní život ve městě toto prázdninové období neovlivnilo, protože na dobu dovolených větší kulturní akce ani přednášky neplánujeme. Takže po dlouhé přestávce jsme se sešli až 8. září na přednášce památkáře Viktora Blažka o kulturních památkách na Libáňsku. Byl to příjemný návrat k normálnosti, stejně jako následující přednáška o památných stromech a studánkách našeho okolí, uvedená Ing. Milenou Roudnou dne 22. září.

Při pasování malých čtenářů knihovny, které mělo jako tradiční slavnostní akce letos proběhnout za účasti spisovatelky Danky Šárkové, jsme museli s ohledem na omezující nařízení vlády improvizovat. Červnový termín, kdy naši čtenáři byli ještě žáci první třídy, jsme z uvedených důvodů posunuli až na 1. říjen, i když se z malých čtenářů stali druháci. Vše nakonec proběhlo ve značně upravené formě, za přísných hygienických podmínek a pouze ve škole, ne v obřadní síni našeho městského úřadu, bez účasti rodičů a dokonce i bez sjednané návštěvy paní spisovatelky. I tak dětem udělala radost knížka s příběhy Čtyřlístku a jistě i pasovací glejt a průkazka do knihovny. Svůj slavnostní den si tak užili všichni, spolu s paní učitelkou Malou.

Ještě 6. října se nám na poslední chvíli podařilo s Ing. Bohumírem Procházkou zavzpomínat na jeho mládí v Libáni a pak už s postupujícím šířením nemoci covid-19 došlo k razantnímu omezování pracovního i společenského života.

Dne 20. října musela být opět uzavřena knihovna, tentokrát do 3. prosince. Až v posledních několika dnech mohli čtenáři využívat půjčování

knih alespoň přes výdejní okénko, v našem případě okno na náměstí. V praxi jsme to řešili tak, že si čtenáři objednali knihy mailem či telefonem a v dohodnutou dobu si pro ně přišli k oknu.

Omezující nařízení se dotkla i studujících virtuální univerzity třetího věku. Společná setkávání seniorů a sledování přednášek se z pochopitelných důvodů nemohla uskutečnit, byla zakázána. Stihli jsme společně pouze první přednášku. Všechny další si museli posluchači zhlédnout samostatně doma, na svých počítačích a samostatně museli prostudovat texty, které jsem jim pravidelně roznášela domů do schránek. Patří jim pochvala a mají nejenom můj obdiv, že všechny lekce zdárně a sami doma zvládli. Vždyť téma České dějiny a jejich souvislosti, které je obecně velmi zajímavé, je naplněno spoustou historických dat, jmen a vztahů.

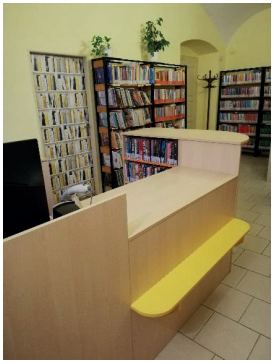

Nepříjemný čas omezení kultury a uzavření knihovny jsme však nakonec úspěšně využili ke zlepšení a zkulturnění prostředí. Díky významné podpoře našeho města byla celá knihovna nově vymalována, byl pořízen nový nábytek pro půjčování knih, stůl pro knihovnici i pro návštěvníky internetu a rovněž nové skříňky. Celkový dojem podtrhuje i nový koberec a další úpravy interiéru. Přijďte se podívat!

Na závěr přeji nám všem, aby už skončilo nejisté období, které nás omezuje z důvodu pandemie, aby nejenom knihovny zůstaly otevřené ke svému účelu, abychom se všichni v klidu vrátili k běžnému životu. Přeji vám příjemnou pohodu Vánoc a v nadcházejícím roce 2021 hlavně zdraví a normální lidské žití.

Lucie Hlaváčková

MÍSTNÍ SPOLKY

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ LIBÁŇ

Podzim pro hasiče začal dětskou soutěží o putovní pohár SDH Libáň, která se konala 12. září 2020 v Kozodírkách. Za pěkného počasí si děti zasoutěžily v netradiční štafetě, přetahování lanem a požárním útoku. Naše družstvo starších dětí obsadilo druhé místo za dětmi z Vrchoviny. Mladší byly na čtvrtém místě. V přetahování lanem mladší zvítězily.

Další soutěží, které se děti zúčastnily, byla Libřická 60. Byla to soutěž jednotlivců na 60 metrů s překážkami. Tam jsme dosáhli pěkného úspěchu – Lucie Klímová byla druhá a Filip Matta třetí.

Dále se družstva starších i mladších dětí zúčastnila 4. října 2020 v Bradě–Rybníčku prvního kola branného závodu okresní hry Plamen. Další aktivita byla ukončena z důvodu covidu-19.

Pro dospělé hlavní náplní práce byla příprava zbrojnice na plánovanou rekonstrukci a zateplení objektu, výměnu oken, dveří a vrat garáží. Techniku, výstroj a výzbroj hasiči stále udržovali i v průběhu této rekonstrukce. Poděkování patří členům výjezdové jednotky, kteří se podíleli na údržbě a opravách zásahového vozidla T 148.

Výjezdová jednotka také od září do listopadu jela k několika událostem, a to 8. září k dopravní nehodě v Dětenicích, 11. září k požáru v hale závodu Antolin Libáň, 11. září také k dopravní nehodě v Dětenicích, 27. října k záchraně jelena zaklíněného v oplocení u Prodašic, 19. listopadu k osobě v bezvědomí na Zeleneckou Lhotu s přístrojem AED, který je součástí výbavy jednotky.

Na závěr chci poděkovat Městu Libáň za rekonstrukci zbrojnice a všem členům SDH, kteří rádi přiložili ruku k dílu. Díky také dětem za vzornou reprezentaci při požárním sportu.

za SDH Libáň Naďa Hakenová, jednatelka

Z ČINNOSTI SDH PSINICE

V letošním roce musely být, v rámci opatření proti šíření koronaviru covid-19, téměř všechny akce našeho sboru zrušeny.

Výjimkou byla účast našeho soutěžního týmu žen na soutěži Přeborník okresu v požárním útoku, která se konala 11. října 2020 v Jičíně.

Tato soutěž byla specifická v tom, že všechny týmy používaly jednotnou stříkačku, takže to bylo čistě o šikovnosti a ne o tom, kdo má jak výkonný stroj. Před zahájením útoků byly strojnice a „Béčkařky“ proškoleny, jak se stroj obsluhuje a ovládá. Poté se již rozběhly soutěžní pokusy. Při prvním pokusu se děvčatům příliš nedařilo, když se na časomíře zastavil čas na 51,45 s. Před druhým pokusem jsme trochu pozměnili taktiku, když jsme se poučili z chybiček z pokusu prvního a rá-

zem z toho byl čas mnohem lepší - 30,75 s. Čas samozřejmě děvčata umí zaběhnout o dost lepší, ale vzhledem k použití nové stříkačky s úplně jiným ovládáním, než na které jsme všichni zvyklí, k počasí (zima a mlha) a také k tomu, že jsme letos měli vlastně pouze jeden jediný trénink a ani se ho nemohly zúčastnit všechny členky týmu, tak je to čas velmi slušný. Tento čas stačil děvčatům ve výsledku na krásné páté místo. Vzhledem k tomu, že spolu holky běhají od loňska a vzhledem k problému sejít se společně na trénink, které by se daly za ty dva roky spočítat na prstech jedné ruky, jsem na ně hrdý a jsem rád, že reprezentují náš sbor.

Petr Sajdl

VČELAŘI

V letošním roce, silně ovlivněném situací kolem koronaviru, byla společenská činnost včelařů notně omezena. Zpočátku roku se ještě stihla uskutečnit okresní včelařská přednáška v Mlázovicích, kde přednášel přední odborník z Výzkumného ústavu včelařského v Dole Ing. Titěra o nových trendech ve včelaření.

Koncem ledna včelaři odevzdávají spadanou měl z úlů, ta se předává okresní veterinární správě, která ve svých laboratořích zjišťuje zamoření včelstev roztočem Varroa destructor, od čehož se odvíjí jarní ošetřování. Výsledky se potom hodnotily na výroční členské schůzi na konci února. Tato schůze byla volební, libáňští včelaři si zvolili vedení spolku na dalších pět let. Výsledky z veteriny byly uspokojivé, takže na jaře bylo nutno přeléčit jen málo včelstev.

Potom již nastoupil ve společnosti nouzový stav, takže veškerá spolková činnost byla zablokována. Včel se ale tyto lidské problémy netýkají, proto se každý včelař během jara musel o své svěřenkyně starat jako obvykle. Jaro bylo jak má být, takže včelaři byli s medným výnosem zpočátku spokojeni. Po rozvolnění koronavirové situace se uskutečnil začátkem června Okresní včelařský den v Mlázovicích, kde si včelaři z jednotlivých spolků podebatují,

nakoupí si včelařský materiál a vyslechnou přednášku s včelařskou tématikou. Letošní léto nebylo pro snůšku ideální. Deštivý a chladný květen a červen způsobily, že včely nemohly další snůšku plně využít. Včelky byly v úlech a spotřebovávaly zásoby medu předtím nasbírané. Proto někteří včelaři podruhé ani nevytáčeli a museli začít s přikrmováním cukrem na zimu dřív než obvykle, aby včelstva nepadla hlady. Mnozí včelaři hodnotí uplynulý včelařský rok jako jeden z nejhorších, které pamatují, co se množství medu týče. Ale jak už to v životě chodí, příští sezona může být zase na snůšku medu bohatá, takže není důvod hořekovat.

Podzim poznamenal zase nouzový stav, takže tradiční listopadová schůze s přednáškou musela být zrušena. Podzimní ošetření včelstev proti varroáze ale proběhlo jako každý rok. Spolek za finančního přispění Města Libáň zakoupil na podzim včelařům do všech úlů plastové podložky právě na sběr měli, ze které se zjišťuje již zmiňované zamoření včelstev varroázou. Dále proběhla hromadná výměna vytaveného vosku za mezistěny. Ty si včelaři přes zimu připraví do rámků, které budou potřebovat na jaře na obnovu díla a rozšiřování včelstev.

Jiří Straka

Z HISTORIE

STALO SE…

1740 – před 280 lety

V tomto roce měla Libáň již 111 domů.

1760 – před 260 lety

Toho roku František Jindřich Šlik při prohlášení o neplatnosti jedné kupní smlouvy dokládá, že on jediný je dědičným vlastníkem všech gruntů a může hospodáře podle své vůle odstranit nebo vyměnit. Bez povolení vrchnosti nesměl hospodář dáti syna na studie, dceru do služby, uzavřít sňatek, vypůjčit si peníze atd. Za každé svolení musel zaplatit určitou dávku vrchnosti. Vrchnost měla i právo „první noci“. Tato poddanost byla zrušena patentem Josefa II. z 1. listopadu 1781.

1845 – před 175 lety

„Smutná“ ulice, která se podobala spíše úvozu a při deštích nebyla vůbec průchodná, byla v tomto roce rozšířena a vydlážděna.

1850 – před 170 lety

„V tomto roce podala Libáň návrh na sloučení obcí Libáně, Kozadírku, Psinic, Křešic, Nových Dvorů, Zlivi, Oudernic, Oudernické Lhoty, Ouně-

tic, Bystřice, Řmenína, Važic, Dolů, Sedlišť, Staré, Lična a Záhub. Návrh byl zamítnut."

1880 – před 140 lety

V tomto roce měla Libáň včetně Kozodírek 276 obytných domů a 1812 obyvatel.

1910 – před 110 lety

Na nově zřízeném hřbitově ve Psinické ulici byl jako první pohřben 23. prosince pan Antonín Emler.

1925 – před 95 lety

Libáň provedla stavbu vodovodu z tzv. „Bukovinského" pramene. Dosud byla vedena voda pro Libáň z „Hor".

1950 – před 70 lety

V Libáni byl zřízen Sdružený komunální podnik.

1960 – před 60 lety

Do provozu byl dán první hangár obilních skladů.

1975 – před 45 lety

Továrnou mlýnských strojů Pardubice bylo v Libáni vybudováno experimentální silo.

1985 – před 35 lety

Z důvodu přípravy výstavby zdravotního střediska byla pošta přemístěna do budovy č. p. 32 (dnešní řeznictví). Zde byla až do roku 1999, kdy byla přemístěna do nových prostor v SOD.

1990 – před 30 lety

Narodilo se 10 dětí, zemřelo 24 občanů, v obřadní síni ve Starých Hradech se konalo 18 sňatků.

2000 – před 20 lety

V obci pracuje 12 spolků či dobrovolných organizací: Bozděch, pěvecký sbor, loutkové divadlo, hudební skupina Mavis, zahrádkáři, včelaři, Červený kříž, Libáňské ženy, rybáři, myslivci, hasiči, tělovýchovná jednota.

2015 – před 5 lety

Ve Zlivi byla dokončena oprava rybníka Návesník a opravena část hřbitovní zdi.

z archivu Josefa Stránského a z kronik Libáně sestavila Mgr. Jitka Šedivá

SPORT

TJ SOKOL LIBÁŇ

Vážení čtenáři Libáňských novin, bývá zvykem, že v tomto čase bilancujeme podzimní sezónu. Bohužel vlivem pandemie covid-19 se podzimní část soutěží nedohrála, zastavila se těsně za polovinou odehraných

utkání a momentálně nikdo z nás nedokáže říci, jak vše dopadne. Optimistické scénáře počítají se zahájením soutěží již začátkem března, kdy by se měly začít dohrávat podzimní zápasy a zhruba v polovině dubna začít s odvetami. Konec sezóny by se tak jistě minimálně o 1-2 týdny oddálil oproti zvyklostem. Nečeká nás však nic lehkého, tým dospělých se krčí na posledním místě okresního přeboru, kdy se nám podařilo porazit v derby pouze Dětenice. Zbývající zápasy opět pokračovaly v duchu zahazování šancí a nepochopitelných chyb. Celý tým tak má o čem přemýšlet, záleží však, jak se k tomu každý z týmu postaví.

Přesně na opačném pólu tabulky se nachází starší žáci, momentálně jsou ve vedení okresního přeboru a doufáme, že budou pokračovat i nadále v dobrých výkonech. Posledním týmem našeho klubu je starší přípravka, zde nám na podzim přibylo devět nových hráčů, kteří se postupně zapojili do zápasů. Kluci mají snahu, fotbal je baví a je na nich vidět, že se neustále zlepšují.

Plány pro rok 2021 jsou vzhledem k momentální situaci jasné, chceme co nejvíce hrát a všichni. Pokud vše dobře půjde, uskuteční se opožděné oslavy 100 let fotbalu, plánujeme další zvelebování areálu fotbalového hřiště a doufáme, že se odlepíme ze dna tabulky. Co zatím bohužel nedokážeme potvrdit, je konání sportovního plesu, který je naplánován na 16. ledna 2021. Zda bude, nebo se tradice pro příští rok přeruší, je zatím ve hvězdách.

Co říci nakonec? Když se ohlédnu za letošním rokem, tak moc pozitivních věcí nepřinesl, pandemie covid-19 hodně narušila život většiny z nás, a to hned v několika směrech a zatím to vypadá, že se vše protáhne minimálně i do začátku roku 2021. Přání do nového roku je tak jednoznačné, hlavně zdraví, pevné nervy a doufat v to, že se vše vrátí co nejrychleji do normálu.

Díky vám všem, kteří nám věnujete svou přízeň a podporujete nás v činnosti i v této nelehké době.

za TJ Sokol Libáň Jan Smetana

STOLNÍ TENIS 2020/2021 V ODDÍLU TJ SOKOL LIBÁŇ V DOBĚ COVIDOVÉ

Zdravíme přátele zelených stolů. Za oddíl stolního tenisu přinášíme jen pár informací o průběhu sezóny, která se vlastně nekoná.

Po problémech s hrací místností jsme začali sezónu v kulturním domě díky pochopení městského úřadu, za což děkujeme. Po dvou zápasech mužů se ale soutěž přerušila kvůli uzavření sportovišť. Družstvo žáků do přerušení nestihlo odehrát zápas žádný.

Předpoklad v případě rozvolnění je dohrání podzimní části na jaře 2021 jednokolově.

Touto cestou chceme moc poděkovat našim přátelům Jiřímu Zavřelovi a Míše Bucharové za sponzorský dar pro náš oddíl, který jsme z velké části použili na pořízení nových dresů nás všech v oddíle. „Jiří, Míšo, DÍK!“

Tento příspěvek píši na začátku adventu, tak chci všem popřát hezké Vánoce a do příštího roku 2021 hodně zdraví, pohodu bez všech omezení.

PF 2021 – SPORTU ZDAR!

Za oddíl stolního tenisu vás všechny moc zdraví

Vlastimil Horák

DIVADELNÍ LÉTO SOKOLOVNA LIBÁŇ

Vážení spoluobčané, dovolte nám, abychom vám k blížícím vánočním svátkům popřáli především pevné zdraví. Pevně věříme, že se brzy vrátí alespoň trochu stabilní období bez nemocí. Připravujeme se již na příští sezónu, abychom vám umožnili v našich prostorách opět zhlédnout ochotnické divadlo s pestrým zábavným programem.

Aby nedocházelo k nechtěné záměně, všechna divadla představení budou odehrána v sobotu. V tuto chvíli nevíme úplně přesně, zda k těmto nepřibydou další, o kterých stále jednáme. Chtěli bychom především rozšířit program. Máme dohodnuto například vystoupení moravské taneční skupiny v tradičních moravských krojích. Budeme se snažit zajistit také hudební projekci jak k poslechu, tak i k tanci. Pokud by někdo z vás chtěl přispět k vylepšení programu, budeme rádi, když podpoříte tuto obnovu sokolských kulturních tradic v Libáni. Stačí vhodit váš námět do schránky vedle hlavního vchodu Sokolovny.

I když je doba značně nejistá a některá divadla zcela vypouštějí zkoušky, podařilo se nám nasmlouvat jistá představení, s kterými bychom vás již nyní seznámili:

5. června 2021 ve 20 hodin v Sokolovně Libáň ***Tvrdohlavá žena*** v podání divadelního spolku J. K. Tyl Josefův Důl.

Tylova báchorka v úpravě Jaroslava Kodeše.

19. června 2021 ve 20 hodin v Sokolovně Libáň ***Slaměný klobouk*** v podání divadelního spolku Vojan Libice nad Cidlinou.

Lehkonohá komedie z Paříže i s kankánem od Miroslava Horníčka

10. července 2021 ve 20 hodin v Sokolovně Libáň ***(NE)PRODEJNÉ MANŽELKY*** v podání Divadla – TJ Sokol Roprachtice.

Lechtivá komedie od Johna Chapmana a Jeremy Lloyda.

Chtěli jsme tímto způsobem vyjádřit a prezentovat, že divadlo v naší sokolovně nekončí, ale i na příští rok existují dohody o zajištění ochotnických představení včetně pestrého zábavného programu.

Bohužel vzhledem k prodlouženému nouzovému stavu a existenci stále velkého rizika šíření viru covid-19 jsme museli zrušit naplánované vánoční aktivity ve vnitřních prostorách budovy. Vše bude přesunuto na pozdější termíny. Sledujte proto vývěsní tabuli před budovou nebo náš facebook (Sokolovna Libáň) či webové stránky Města Libáň.

Ing. Milan Drozen, starosta Tělocvičné jednoty Sokol Libáň

Inzerce

Myslíme ekologicky, stavíme ekonomicky

DOBIÁŠ

ZTRACENÉ BEDNĚNÍ.. Novinka

Popis: Ztracené bednění je tvárnice vyrobená vibrolisováním.
Povrch: Rovný (nikoliv hladký) se stejnorodou strukturou.
Materiál: Beton z přírodního kameniva a cementu.
Použití: Ztracené bednění nahrazuje klasické bednění. Je možné ho armovat ve vodorovném i svislém tvaru. Používá se pro základové a nadzákladové zdi, podezdívky, operné zdi a tak podobně. Zdění se provádí pokládkou dílců na sucho. Po případném naarmováním se dílce vyplní betonem předepsané třídy pevnosti.
Největší výhody: Jednoduchost a rychlost výstavby, úspora nákladů.

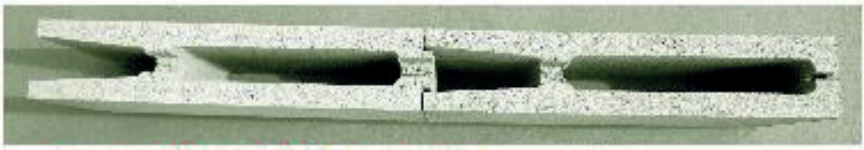

ZTRACENÉ BEDNĚNÍ 50/10/20

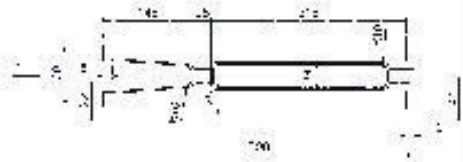

Sortiment		Rozměr		Spotřeba	Hmotnost	Paleta		Spotřeba beton
Název	délka	šířka	výška	ks/m2	kg/ks	ks	kg	l/ks
ZB 50/10/20	500	100	200	10	13,3	90	1197	4
ZB 50/15/20	500	150	200	10	13,5	72	972	8,5
ZB 50/20/20	500	200	200	10	16	60	960	12,3
ZB 50/30/20	500	300	200	10	22	36	792	20
ZB 50/40/20	500	400	200	10	23	24	552	30
ZB 50/15/25	500	150	250	8	20	60	1200	10,6
ZB 50/20/25	500	200	250	8	24	50	1200	15,4
ZB 50/30/25	500	300	250	8	27	30	810	25

... JAKO KDYŽ HO NAJDETE !

DOBIÁŠ, spol. s r.o., Kněžmost 237, 294 02
✆ 326 784 092-4, ✆ **602 193 523**
www.dobias-knezmost.cz, www.alidal.cz

Foto Marek Klár

Vydavatel:
Město Libáň, IČO: 271 748 /evidováno MK ČR E 11557/

Městský úřad Libáň
tel.: 493 598 191, 493 598 392
mestoliban@mestoliban.cz
www.mestoliban.cz

Adresa redakce:
Městská knihovna, náměstí Svobody 36,
507 23 Libáň
tel.: 491 110 391, 724 772 104
e-mail: knihovna@mestoliban.cz

Tisk: TISKNEMEKVALITNE.CZ

Redakční rada:
Mgr. Jitka Šedivá, Mgr. Jana Valnohová,
Lucie Hlaváčková, Jaromír Přibyl, Bc. Kamila Sokolová

Informace o možnostech inzerce v redakci

Starší čísla LN je možno zakoupit na městském úřadě.
Má-li Váš výtisk Libáňských novin jakýkoli nedostatek,
bude Vám vyměněn u prodejce nebo na Městském úřadě v Libáni,
případně Vám budou vráceny peníze. Za případnou chybu
se omlouváme.

V Libáňských novinách chceme informovat o všem,
co by mohlo občany zajímat, uvítáme proto jakékoli náměty a připomínky.

Další číslo Libáňských novin vyjde 26. března 2021.
Uzávěrka článků bude 4. března 2021.

V tomto a dalších číslech Libáňských novin
budeme publikovat reprodukce obrazů.

Toto číslo: Jiří KOLAŘÍK
Amatérský malíř, libáňský rodák (15. 1. 1946),
vyučen soustružníkem, v letech 1978-80 absolvoval
LŠU – výtvarný obor v Opavě.
Trvale žije a stále maluje v Libáni.